

Keizer Napoleon is even

Hoe vaak rijden we niet over de A27 längs Gorinchem? Stap eens uit, het is een prachtig vestingstadje!

GORINCHEM - Het persbericht van het Gorcums Museum wekt de nieuwsgierigheid. Een expositie: *Het Beleg van Gorinchem 1813-1814*. Daar moeten we heen! Hoe vaak zijn we al niet over de A27 längs Gorinchem gereden? Duizenden keren. Maar je hoort weinig West-Brabanders enthousiast vertellen over een bezoek aan de vestingstad, die 'iets verderop' aan de Merwede ligt. „Dat beeld klopt”, zegt Erik Zindel, directeur van de Stichting Regionale VVV Zuid-Holland Zuid. „Hoewel exacte cijfers ontbreken, is algemeen bekend dat mensen

door **Jacques Hendriks**
jacques.hendriks@bndestem.nl

uit West-Brabant niet snel voor Gorinchem zullen kiezen. Er moet een rechtstreeks doel zijn, bijvoorbeeld evenementen. Daarmee is voor ons zeker het nodige te winnen.” Evenementen. Of een tentoonstelling, in het fraaie Gorcums Museum dat ligt tussen Grote en Groenmarkt. De wandeling vooraf leert al dat dit een heerlijke plaats is voor een dagtripje, even-

“ De Kozakken, waren gelegerd in Werkendam. Vandaar Kozakken Boys

Gijs Brandt

■ De Pelmolten in Gorinchem, pijnlijk getroffen tijdens de bombardementen van 30 januari 1814.

tueel gecombineerd met het nabij gelegen slot Loevestein. Gorinchem - gelegen op het drieprovinciepunt (Noord-Brabant, Zuid-Holland, Gelderland) - heeft water, molens, een oude haven, historische panden, smalle steegjes, uitbundige terrassen en voor wie het niet laten kan, een

behoorlijke winkelstraat. Maar we zijn hier voor de expositie *Het Beleg van Gorinchem*. In 1813 komt het einde van de heerschappij van Napoleon in Europa in zicht. De geallieerden - Engeland, Oostenrijk, Rusland, Pruisen - dringen de Franse troepen steeds verder terug, ook in de Nederlanden. Gorinchem - op 5 oktober 1811 verblijd met een kort persoonlijk bezoek van Napoleon - is voor de Fransen een belangrijk strategisch punt, duizenden soldaten groeperen zich daar. Reden voor de geallieerden om de stad vanaf november 1813 te belegeren. Na drie maanden van heftige gevechten en bombardementen capituleren de Fransen. De schade in het stadje is gigantisch. De expositie in het Gorcums Museum is een initiatief van de lokale historicus Roel Mulder, die 200 jaar na dato eerst besluit een Facebookpagina te wijden aan de-

ze zo opmerkelijke episode in de stadsgeschiedenis. Mulder beschrijft de belegering van dag tot dag, aan de hand van bewaarde geschriften, op zo'n manier dat je je bijna in 1813-1814 waant:

12 februari 1814. Een paar bewoners van de omliggende dorpen hebben het erop gewaagd ons te komen bezoeken, meestal over het ijs. Van hen hoorden we over de grote gebeurtenissen in het land en in Europa. Onze harten klopten van blijdschap bij ieder verhaal: de Fransen zijn aan het verliezen! En wat blijkt: we liggen niet meer in Frankrijk, maar weer in Nederland. Wij hadden weer een Vaderland, en we wisten het niet!

Het project wekt de interesse van Rob Kreszner, algemeen conservator van het Gorcums museum, en zijn projectmedewerker Gijs Brandt, waarop besloten wordt gezamenlijk een tentoonstelling in te richten rond dit onderwerp. Om deze permanent te huisvesten ontbreekt de ruimte, zeggen ze met enige spijt. Kreszner: „Maar het onderwerp verdient het wel. Napoleon noemde Gorinchem niet voor niets *de sleutel van Holland*.” Het is goed dat de expositie er is. Want, vertelt Kreszner: „Bijna geen Gorinchemmer wist van Het Beleg. Dat leer je hier blijkbaar niet op school.” Dat kunnen ze nu mooi inhalen met een bezoekje aan het museum, waar in de toonzaal keizer Napoleon zelf chagrijnig toekijkt vanaf een stoel. De gelijkenis met Danny de Vito in diens rol van schurk Penguin in de film *Batman Returns* is opmerkelijk....

